

Marijan Ban: Glazbena karijera na mornarski

Marijan Ban, vječiti zaljubljenik u more, kormilar i jedriličar, svoje je stihove i svoje note iz podmorja vlastite inspiracije izbacio na površinu u bliskim susretima s Dalekom obalom.

U bendu koji je osnovao 1985. pa sve do kraja inicijalnog djelovanja petnaestak godina kasnije, Ban će biti najviše prepoznat kao vokalni solist *rašpastoga* glasovnog izričaja. No, on je i autor skladbi koje su osigurale Dalekoj obali identitet, osobito zato jer je Marijan Ban autor koji piše na škrge. "Ruzinavi brod", "Di si ti", "Sa mi je ža", "Četrnaest palmi", "Daleka obala", "Od mora do mora" i druge pjesme s okusom mora i okusom soli osigurale su i Banu i bendu trajno sidrište u srcima poklonika.

Splitsko dite, uz Dina Dvornika, Zlatana Stipišića Gibonija i Nenu Belana, stvarao je u osamdesetima splitsku scenu koja i 35 godina kasnije rađa plodove, a njegove pjesme, nove ili stare, i dalje predstavljaju sound urBANog Splita. Uz svoga autora posve su uronjene u jedinstveni glazbeni akvatorij koji zapljuškuje Daleku obalu.

Prvi je večernji nastup Daleka obala imala 11. rujna 1985. u kultnom klubu Epicentar na splitskoj Matejušci, a prvi koncert u najpoznatijoj postavi održan je 27. studenog 1988. u kinoteci Zlatna vrata. Daleka je obala s Banom na prvoj liniji objavila sedam albuma. Svaki album iznjedrio je nekoliko hitova i *evergreena*, a neki od njih imali su zanimljiv put neovisno o bendu. Tako je 'Morska vila' postala himna hrvatskih rukometara, s obzirom na veliku strast ponajboljih rukometnih pojedinaca prema stvaralaštvu Daleke obale.

Nakon live-albuma *Uspomena (Sve najbolje uživo)*, Obala više nije bila daleka, a fanovima je ostao Ban ljetne noći. S pridruženim Diktatorima održavao je uspješne solo-nastupe i objavio samostalni album s obradama omiljenih pjesama. Ovjenčao se i pobjadama na Splitskom i na Zagrebačkom festivalu.

I plovidba bi mu trajala i danas, da nije u njegovoj karijeri zabonacalo. Tiho je sišao s pozornice vrativši se moru i uživanju u nijemom druženju. Pustio je svoje pjesme da se same kotrljaju, od mora do mora, i u repertoaru obnovljene Daleke obale.

Marijan Ban jedan je od onih koji su otkrili da u Dalmaciji nisu samo stina i maslina poetski potentni, nego to mogu biti i regatavanje, zapjenjeni valovi, brodske motori, pa čak i ruski špijuni. Njegovi su stihovi nesputani, razigrani i iskreni, a glazba snažna i uvjerljiva, kao i more.

Bojan Muščet